

Klankbordgroep Omgevingsvisie

14 februari 2022, zoom

Deelnemers

- Simone Diegenbach, Voorzitter, aanwezig
- Eric Bakker, Ambtelijk opdrachtgever, aanwezig
- Renske Keur, Projectleider participatie, aanwezig
- Frans Kwantes, Kerngroep HOP 2040, afwezig m.k.a.
- Wilco Witte, Vorstin, cultuursector, aanwezig
- Houriya Harrane, Versa Welzijnsorganisatie, afwezig m.k.a.
- Aernoud Olde, Hilversum 100, werkgroep energietransitie, aanwezig
- Jeroen van Son, Alliantie G&V, afwezig m.k.a.
- Eva Froger, Werkgroep Hilversum100, aanwezig
- Hans Haselager, Sportoverleg, aanwezig
- Quido Schaafsma, Ond. Ver. BV Hilversum, platform economieoverleg, afwezig m.k.a.
- Norman Vervat, Heemschut en Cuypergenootschap, afwezig m.k.a.
- Idsert Wouda, Versa, ambulante jeugd/jongerenwerker, afwezig m.k.a.
- Floris Voorink, Wethouder gemeente, afwezig m.k.a.
- Marileen Fabels, Vonk in de wijk, afwezig m.k.a.
- Nancy Koster, Kerngroep HOP 2040, aanwezig
- Meije Gildemacher, HOP 2040, aanwezig

1. Opening

Simone opent de (zoom)bijeenkomst en heet de aanwezigen welkom.

2. Verslag 27 januari 2022

De opmerkingen van Nancy worden door de aanwezigen onderschreven en verwerkt. Met die aanpassingen wordt het verslag vastgesteld en aldus op de website gezet.

3. Gesprek over het vervolg

Eric geeft een korte toelichting bij de toezonden notitie '*Overwegingen bij invulling vervolg participatie*'. Een belangrijk uitgangspunt daarin is dat de denkrichting straks representatief moet zijn voor alle Hilversummers.

Een cirkeldiagram op pagina 2 van het stuk laat zien hoe de gedachtegang hierachter is: 100 aselect gekozen inwoners benaderen die uit een bepaalde doelgroep komen en vanuit hun kennis, ervaring of functie aanvullende meningen en visies over de toekomst van Hilversum kunnen hebben. Het voorstel is om in een verdiepende periode van 2 x 10 dagen de opbrengst die inwoners in de eerste ronde hebben aangereikt aan te vullen en te verrijken met input van deze 100 Hilversummers, teneinde op die manier het palet van vragen en dilemma's scherp te krijgen en dat samen te vatten in denkrichtingen. Vastlegging gebeurt door het Schrijfburo, dat uiteindelijk in staat moet zijn om alle input te ordenen en te beschrijven in een eindrapport waarover een stadsdebat wordt gehouden.

Meije grijpt even terug op wat destijds de benadering was van de gemeente van het begrip representativiteit: die zou vorm krijgen in een inspanningsverplichting. Er was geen kwantitatieve doelstelling noch een kwalitatieve doelstelling.

De ruim 4000 inwoners die nu via participatie zijn bereikt vormen geen afspiegeling van de Hilversumse bevolking. Als nu wordt voorgesteld op welke wijze de stakeholders uit het cirkeltje

zullen worden gevonden (inspanningsverplichting) kan worden aangenomen dat die evenmin representatief zijn voor hun achterban.

Volgens de beschreven overweging bij het onderwerp 'integraliteit' gaat het om het clusteren en bespreken van een aantal ogenschijnlijk logisch bij elkaar horende thema's in twee blokjes. Mobiliteit en werk zijn in 2 aparte blokjes ondergebracht. Echter: deze onderwerpen hebben een rechtstreekse relatie tot elkaar. Advies van Meije: alle onderwerpen bij elkaar houden, want de keus voor het één heeft consequenties voor het ander en staan in een bepaalde verhouding tot elkaar. Dat aspect moet in het kader van integraliteit worden benadrukt.

Een alternatief:

Alle stakeholders zoveel mogelijk laten vertellen wat er in hun ogen nodig is voor Hilversum in de toekomst. De consequenties van het een op/voor het ander door een aantal professionals die vanuit hun vak een bepaald onderwerp tot in de haarvaten beheersen in kaart laten brengen (op hoog niveau, geen details).

Zo'n verrijking vanuit objectieve invalshoek zal een aantal dilemma's en denkrichtingen opleveren. Met dat totaal kan vervolgens het stadsdebat worden aangegaan:

- De oogst van de inspanningsverplichting op alle signalen uit de Hilversumse samenleving en de specialisten die dit vanuit een pure professionele invalshoek naar de thematiek hebben gekeken en de verbindingen doorzien, van daaruit snappen welke consequenties een bepaalde keuze heeft voor iets anders en dat in kaart hebben gebracht.
- Dat levert in het stadsgesprek misschien de denkrichtingen op die uiteindelijk meegegeven worden aan de politiek. In ieder geval krijgt de raad een verrijkte opbrengst met consequenties aangereikt waardoor de raad beter zijn afwegingen kan maken.

Wilco denkt dat het winst is om de inzichten van enkele onpartijdige en objectieve professionals toe te voegen. Hij noemt het voorstel van Meije een mooi en haalbaar traject. Bij het voorstel zoals verwoord in het discussiestuk heeft hij vooral veel vragen bij de groep van 100.

Eva was er de laatste bijeenkomst niet bij en merkt dat ze daardoor iets gemist heeft. Zij kan zich voorstellen dat de input van professionals een toegevoegde waarde heeft aan de input van de stakeholders.

Nancy merkt op dat representativiteit wat HOP 2040 betreft in dit stadium niet meer aan de orde is: sluit aan bij Meije. Belangrijk nu is dat zoveel mogelijk doelgroepen zijn of nog worden benaderd. Integraliteit betekent de gevolgen van een keuze of een denkrichting op andere thema's in beeld te brengen en met elkaar te bespreken: dat is óók met elkaar in gesprek. HOP 2040 staat niet achter de verwoording van de begrippen representativiteit en integraliteit zoals verwoord in de notitie: de gemeente geeft er hier een andere betekenis aan de begrippen.

Zij wil graag weten of het document van het Schrijfburo, ***Inwoners aan het woord***, als uitgangspunt wordt genomen in het gesprek met de in de komende weken nog te benaderen stakeholders?

Aernoud heeft bedenkingen bij de 'groep van 100'. De ervaringen om een grote groep te laten meedenken en tot (enigszins unanieme) aanbevelingen te komen over de energietransitie leidde niet tot succes. Hij denkt dat ook de '100' als groep uiteen zal vallen en dat de diverse meningen niet tot een bepaalde denkrichting zal leiden.

De tussenstap om professionals in te zetten kan hij zich voorstellen.

Hans (wat later bij de vergadering aangesloten) begrijpt niet wat de wending is waarover gesproken wordt.

Meije vat kort samen: representativiteit is eigenlijk een achterhaalde doelstelling. Die is niet nagestreefd bij de inwonersparticipatie, er is eerder sprake van een inspanningsverplichting om

zoveel mogelijk doelgroepen nog aan het woord te laten en dat geluid toe te voegen aan dat wat er al ligt. Een inspanningsverplichting op het vervolgtraject met andere stakeholders. Het actief benaderen van ondernemers hoort nog bij de inspanningsverplichting.

Over integraliteit is zijn advies om alle inbreng niet te splitsen, maar laat een groep van professionals kijken naar al die inbreng, dat verrijken met een professionele invalshoek en van daaruit een mening geven over waar de verbindingen en dilemma's liggen en waar de politieke keuzes over zou moeten maken. Laat bij het benoemen van de denkrichtingen ook professionals/specialisten helpen en gebruik daar niet het cirkeltje voor.

Hans vraagt zich af wat er bereikt wordt als 20 professionals een mening geven. Hij kan zich prima vinden in het toegezonden stuk en het voorstel over 'de groep van 100', kan zich vinden in een actieve zoektocht naar deze mensen en deelt mee stekels te krijgen bij het woord professionals.

Meije geeft aan de hand van een voorbeeld aan dat een professional duidelijk kan maken dat een keuze voor het één consequenties heeft voor het ander. (Fabriek bouwen en zorgen dat de arbeiders ergens kunnen wonen, dat er een weg ligt enz.)

Hans is van mening dat de gewone Hilversummer dat ook wel kan bedenken en wijst op de kracht van inspraak. De inwoners willen misschien helemaal geen fabriek, maar willen dat Hilversum meer op Laren gaat lijken. Dat is ook een mening.

Meije: de onafhankelijke professionals wegen op verschillende gebieden de binnengekomen reacties. Zij kunnen daar vanuit hun kennis en ervaring een rode draad in zien en een beeld schetsen wat daarin realistisch haalbaar is. Die gebundelde inbreng is een 'extra' voor het stadsgesprek.

Wilco denkt dat de objectiviteit van de specialisten wel gewaarborgd moet worden. Zij mogen niet sturend zijn, maar kunnen de inzichten uit de participatie een stuk verder brengen door er hun licht over te laten schijnen. Dat kan in de verdere discussie helpen om de blik vooruit te bepalen. Dus: kwaliteit toevoegen aan de wat de participatie al heeft opgebracht, waardoor de participatie die naar de raad gaat uiteindelijk aan kracht en aan sterkte wint.

Hans houdt -vanuit zijn ervaring als jarenlang raadslid- bedenkingen tegen dure profs en bureaus en vreest toch sturing. De Hilversummers hebben dat door en zullen denken: zoek het lekker uit met je proces.

Hij heeft vertrouwen in ervaren ambtenaren als Eric Bakker en acht die heel goed in staat om bijvoorbeeld 4 denkrichtingen uit te werken over Hilversum 2040. Die richtingen zijn nu al te halen uit de inbreng tot dusver.

Meije denkt bij specialisten niet aan een bureau, maar aan mensen met een track-record op hun vakgebied, bijvoorbeeld wonen, natuur, klimaat, duurzaamheid etc... Mensen die op de inhoud van de inbreng doordacht commentaar kunnen geven. Dat wordt dan meegenomen in het gesprek met de inwoners van Hilversum. Uitleg over de consequenties, zodat er een gemotiveerd geluid naar de politiek overgebracht wordt. De bedoeling is alleen maar om de participatie te verrijken en net even een stap verder te brengen zodat de politiek uiteindelijk alleen nog maar de politieke keuzes hoeft te maken.

Eric denkt dat het voorstel van Meije ook goed uitvoerbaar is en waarschijnlijk minder organisatie vergt.

Hij merkt dat een meerderheid van de aanwezigen veel voelt voor het voorstel van Meije om een aantal onafhankelijke professionals in te schakelen. Er moet ook zeker aandacht zijn voor de onderliggende vraag van Hans: wie heeft het eigenaarschap van het werk? Er kunnen twee dingen gebeuren: of men onderschrijft geheel de mening van de professionals of er ontstaat een verhaal waar niemand zich in herkent.

Simone merkt op dat het schrijfburo uiteindelijk schrijft. Iedereen mag daarop reageren.

Zij vraagt zich wel af wie die vragen gaat stellen aan de Hilversummers over wat hun echte keus is. Daarover bestaat binnen de klankbordgroep geen duidelijkheid, maar het kan wel cruciaal zijn.

Het schrijfburo schrijft op wat de inwoners zeggen, dus het gaat om iemand die de inwoners helpt om de keuzes duidelijk boven tafel te krijgen en op die manier de participatie een slag dieper en een slag verder te brengen. Wie dat moet worden is nog spannend.

Hoe kijkt de klankbordgroep daar tegenaan?

Wilco noemt als keyfactor dat die persoon onafhankelijk en objectief is, iemand die een echt stadsgesprek tot stand weet te brengen waarin iedereen zelfafwegingen kan maken en de consequenties begrijpt van bepaalde keuzes.

Simone herinnert aan de essentie van de inbreng van Hans: zorg dat het een specialist is die er niet vandoor gaat met ons verhaal.

Renske er zijn specialisten op een bepaald themagebied, maar ook mensen die gespecialiseerd zijn in dilemma denken, in scenario's opbouwen en denkrichtingen destilleren uit de achterliggende participatie. Het voorstel is nu om nog ontbrekende stakeholders aan het woord te laten en daarmee twee rapporten te completeren. Daar moet nu wel op worden ingezet.

Haar voorstel is om in de themaweken en in derde week een aantal specialisten bij elkaar te zetten die samen de dilemma's en mogelijke denkrichtingen uit de opbrengsten filteren die in het stadsgesprek kunnen worden getoetst.

Meije denkt dat 2 avonden met specialisten om tafel voldoende moeten zijn om aspecten uit de input te halen waar een bewoner niet direct aan denkt. Al met al moet dat leiden tot een verrijking aan de participatie en tot een goede gedachtewisseling in het stadsgesprek.

N.B.: het is handig om de wet- en regelgeving vanuit de rijksoverheid, het klimaatakkoord etc. mee te nemen in de keuzes.

Simone: de conclusie is de klankbordgroep adviseert objectieve, onafhankelijke specialisten in te zetten die uit de hele brij de basis halen om een echt debat te voeren en de stellingen, dilemma's maar vooral keuzes en consequenties/effecten daarvan duidelijk naar voren brengen. Een belangrijke voorwaarde daarbij: houd het wel van de inwoners.

- Aan de hand daarvan wordt een debat gevoerd door de stakeholders en de inwoners en daar wordt een verslag van gemaakt door het schrijfburo.
- Dit zijn de denkrichtingen.

Eric denkt dat het is wel goed is om dit alles aan de afwezige klankbordgroepleden bekend te maken, zodat zij deze behoorlijke afslag niet missen. Ook is het nodig het idee van de klankbordgroep bij wethouder Voorink te toetsen.

Besloten wordt om het verslag van deze bijeenkomst op korte termijn aan de aanwezige klankbordgroepleden voor te leggen en na hun akkoord/aanpassing door te sturen aan de overige leden.

Eric en Simone zorgen voor een samenvatting.

De volgende stap is het kiezen van de onafhankelijke specialisten, deskundigen/spiegelaars/dilemmabenoemers.

Eric wil graag eerst overeenstemming van het pve dat aan bedoelde personen wordt gesteld.

Meije wil zijn gedachten laten gaan over hoe het palet aan deskundigen eruit zou kunnen zien. In de komende periode moeten echter ook de overige stakeholders worden gemobiliseerd om hun mening te geven. In diezelfde periode kunnen ook de vervolgstappen worden ingericht.

Eric wijst erop dat de markt van veelgevraagde professionals behoorlijk oververhit is en roept op tot tempo. Het valt te verwachten dat een deskundige, die nu gevraagd wordt, pas over 6 weken beschikbaar is. Daarom is het een goed idee om alvast in klein comité met zoeken te beginnen, zodat wat tempo in het organiseren kan worden gemaakt.

Hans wijst erop dat dit de verantwoordelijkheid is van de gemeente n.a.v. een advies van de klankbordgroep.

Simone is het met hem eens dat de gemeente uiteindelijk kan doen met een advies wat zij wil, maar een klankbordgroep kan daar wel een visie op hebben. Net zo goed als een redactieteam in het leven wordt geroepen om te zorgen dat er een goede weergave op papier komt is het de taak van de klankbordgroep erop toe te zien dat dit op een objectieve, onafhankelijke manier gebeurt.

Hans: het reflecteren van de klankbordgroep moet niet op werk gaan lijken.

Simone: de gemeente is verantwoordelijk en het wordt geen werk. De gemeente gaat mensen zoeken, de klankbordgroep kijkt mee. Helder punt.

Nancy stelt voor om een deadline te noemen voor het geven van reacties door nu afwezige klankbordgroepleden: begin volgende week.

Meije vraagt aandacht voor de stakeholders die nog bereikt moeten worden.

Eric pakt dit op. De stakeholders zijn in beeld gebracht, de netwerken worden nu bekeken. Ambtenaren hebben behoorlijke netwerken en kunnen daaruit putten. Veel bijeenkomsten zijn fysiek en kunnen door belangstellenden worden bijgewoond. Voor sessies die overdag plaatsvinden, bijv. met ketenpartners, zal gezorgd worden voor een goede verslaglegging zodat iedereen naderhand kennis kan nemen van hetgeen is besproken.

Rondvraag

Nancy vraagt naar de svz betreffende de tot dusver gemiste subdoelgroepen zoals de jonge ouders. Half februari zou er een addendum naar de raad gaan.

Eric: er zijn extra enquêtes op de markt gehouden en er is een aantal activiteiten met jongeren georganiseerd. Het schrijfburo heeft daar afgelopen vrijdag het rapport van opgeleverd. Het college geeft dat morgen vrij.

Nancy: Naar aanleiding van vorige kbg: Eric zou terugkomen op vraag of iedereen kan aanhaken, actief dan wel passief, bijvoorbeeld met livestream, bij de gesprekken met de andere stakeholders. En kan de klankbordgroep een overzicht krijgen van de stakeholders die in beeld waren en met wie daadwerkelijk wordt gesproken?

Eric denkt dat dat overzicht binnen 2 à 3 weken beschikbaar komt maar geeft geen reactie of er aangehaakt kan worden. Wel dat alles transparant op de website komt

Hans wil weten hoelang de klankbordgroep nog blijft bestaan

Simone: dit was een extra bijeenkomst. Hierna volgen er nog twee keer. In maart en in mei.

De volgende klankbordgroep wordt een korte bijeenkomst in maart, nadat alles is uitgewerkt. Dan wordt bekeken of het zo goed is en volgens de afspraken. Daarna wordt het proces uitgerold en volgt er nog 1 bijeenkomst.

Daarbij geldt dat als er zich iets voordoet waarmee de klankbordgroep het helemaal niet mee eens is, er nog een extra vergadering wordt belegd. Veel hangt af van een soepele uitrol.

Mocht er in de loop van de komende maanden aanleiding toe zijn dan kan alsnog een extra bijeenkomst worden belegd.

De vergadering wordt gesloten.